

اندیشه های دولت محمد آزادی

(سیرت پادشاهان)

تألیف: امیر قلیج فداکار

چاپ‌تیار‌لان: مهندس حبیب‌الله نیازی ساعی

مؤسسه بنیاد فرهنگی - هنری مخدومقلی فراغی

سروشانه	- فداکار، نورقلیج، ۱۳۴۶
عنوان و نام پدیدآور	- اندیشه‌های دولت محمد آزادی : (سیرت پادشاهان) / تالیف نورقلیج فداکار.
مشخصات نشر	- گرگان: انتشارات نوروزی ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	- ۲۱۴ ص
شابک	- 978-622-02-2706-9
وضعیت فهرست نویسی	- فیبا
یادداشت	- کتابنامه: ص. ۷۹.
عنوان دیگر	- سیرت پادشاهان.
موضوع	- آزادی، دولت محمد، ۱۱۱۲ - ۱۱۷۳ ق.
موضوع	- آزادی، دولت محمد، ۱۱۱۲ - ۱۱۷۳ ق. -- دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی
موضوع	- آزادی، دولت محمد، ۱۱۱۲ - ۱۱۷۳ ق. وعظ آزاد (حکایت جابر انصاری) -- نقد و تفسیر
موضوع	- شعر ترکمنی -- ایران -- قرن ۱۲ ق. -- تاریخ و تقد
Turkmen poetry-- Iran -- 18th century -- History and criticism	
رده بندی کنگره	- ۲۱۴PL
رده بندی دیوبنی	- ۳۶۴/۸۹۴
شماره کتابشناسی ملی	- ۹۱۳۹.۰۱۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	- فیبا

اندیشه‌های دولت محمد آزادی(سیرت پادشاهان)

تألیف : نورقلیج فداکار

طرح جلد: نورالدین فداکار

نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری : ۲۱۴ ص

قطع: وزیری

شمارگان : ۱۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۰-۲۷۰۶-۹۷۸ - ۶۲۲-۰-۲۷۰۶-۹

قیمت : ۱۶۰۰۰ تومان

چاپ و نشر: نوروزی - ۰۱۷۳۲۲۴۲۵۸

این کتاب با مساعدت مؤسسه فرهنگی - هنری بنیاد مختومقلی فراغی و کمیته فرهنگی
کانون بازنشستگان به چاپ رسید.

۹ گلستان، گرگان، خیابان شهید یهشتی، پاساز رضا، کدپستی ۴۹۱۶۶۵۷۳۷۶

entesharatnorouzi

www.entesharate-norouzi.com

۰۱۷-۳۲۲۴۲۵۸-۰۹۱۱۳۷۱۹۱۱۵

entesharate.norouzi@gmail.com

فهرست مطالب

۷	معرفی نویسنده :
۹	تاریخچه مختصر برگاری ضیافت بزرگداشت دولت محمد آزادی :
۱۲	مقدمه مؤلف :
۱۵	فصل اول
۱۵	زندگی نامه، آثار و اندیشه های دولت محمد آزادی (رح)
۱۶	الف) زندگی نامه آزادی و پدرش مخدومقلی یوناچی :
۳۲	ب) آثار دولت محمد آزادی :
۴۴	پ) اندیشه های دولت محمد آزادی
۵۱	فصل دوم
۵۱	حکومت و عدالت از نظر اسلام و اندیشمندان دینی
۵۲	مفاهیم :
۵۴	اندیشه حکومت اسلامی :
۵۵	ضرورت تشکیل حکومت :
۵۸	دین و دولت در اسلام :
۵۹	سیستم حکومت در اسلام :
۶۵	حقوق مردم بر حکومت(دولت) :
۶۹	چگونگی رابطه علمای اسلام با حکومت :
۷۲	ویژگی های اخلاقی و لازم حاکم یا پادشاه :
۷۵	آراء و اندیشه، برخی از محققین و صاحب نظران جهان اسلام :
۸۰	فصل سوم
۸۰	حکومت و عدالت در اندیشه های دولت محمد آزادی
۸۷	محتوای باب «سیرت پادشاهان» می تواند شامل موارد ذیل باشد.

۱) ضرورت وجود پادشاه یا سلطان عادل : ۸۹
۲. برقراری عدالت در جامعه : ۹۶
۳) اجرای قوانین شریعت : ۱۰۳
۴) تأمین و حفظ امنیت : ۱۰۶
وظایف و اخلاقیات پادشاه از دیدگاه آزادی : ۱۰۷
۱. فضایل پادشاهان عادل ۱۲۲
۲. بیان عقوبات پادشاهان ظالم ۱۳۷
جمع میان دنیا و آخرت ۱۴۸
نقل دو روایت هشدار دهنده : ۱۵۰
فصل چهارم ۱۰۹
مأخذ حکایات و روایات ایاب اول «وضع آزاد» ۱۰۹
بیان حکایت از زبان آزادی : ۱۶۸
نقل حکایت از زبان آزادی : ۱۷۱
حکایت «پادشاه عجم و ثواب حج» از زبان آزادی ۱۹۱
منابع و مأخذ : ۲۰۷
کتاب هایی که از این نویسنده محقق به چاپ رسیده است عبارتند از : ۲۱۳

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه مؤلف :

حمد بیحد اول خدای اکبره

دورلو دورلو نعمتین یايدی يره

کوب درودلار بو جهان سرتاجینه جانده بیتگیل عرش ایله معراجینه (دولت محمد آزادی)

حمد و سپاس خداوندی را سزاست که بندگان خود را با بخشش عقل و قلم سرافراز نمود. و درود و سلام بر نبی رحمت و پیام آور آزادی و پیروان صدیق ایشان، که با تلاش و مجاہدت فراوان با ایجاد حکومت عدل و داد زمینه رشد و تعالی صاحبان عقل و قلم را فراهم نمود. و آنان را عزّت و کرامت بخشد.

خداوند را شاکرم که ببلد-گ توافق داد تا عالم، ادیب، فقیه و عارفی ازایل و تبار ترکمن یعنی «دولت محمد آزادی»-چار و استاد مخدومقلی فراغی- را به هموطنان فهیم و بزرگوار معرفی نمایم. افرادی چون آزادی و مخلوقاتی هر چند به ظاهر به یک قوم و زبان و منطقه جغرافیایی تعلق دارند اما با آن افکار بلند و بشر دوستیه فراتر از هر نوع محدوده جغرافیایی، قومی، نژادی، زبانی و مذهبی قرار گرفته و به گل بشریت تعلق دارند.

برای بیان ابعاد همه جانبه شخصیت آزادی لازم است به بررسی عمیق و دقیق ابواب چهار گانه‌ی کتاب «وعظ آزاد» وی پرداخت. چون معتقدیم تفکرات و اندیشه‌های آزادی در زمینه‌های مختلف در این کتاب بیان شده است. اما ناچاریم بنا به تصمیم و هدفی که در نظر داریم در این مقوله بیشتر به باب اول (سیرت پادشاهان) پردازیم و شخصیت سیاسی، اجتماعی و علمی و ادبی او را مختصرًا مورد کنکاش قرار دهیم.

مفهوم حکومت و عدالت و آزادی، هر چند همزاد بشریت محسوب می‌شوند اما هنوز که هنوز است همه انسانها از موهبت عدالت و آزادی و امنیت و آسایش یکسان برخوردار نیستند. از این رو افرادی حق طلب و آزادیخواه و ظلم ستیز قد علم نمودند تا سایه

عدل و داد گسترش یابد و دیگر انسانهای مظلوم نیز از آن موبہت الهی بهره‌مند شوند. دولت محمد آزادی از شمار این نوع انسان‌های شریف است. او همچون سلف صالح خویش امام محمد غزالی توسعی در «نصیحت الملوك» و خواجه نظام الملک در «سیر الملوك» یا «سیاست نامه» به ضرورت حکومت و عدالت در جامعه اندیشه‌ده و آراء و نظریات خود را بر اساس آیات قرآن کریم و سنت نبوی و حکایات و روایات عبرت آموز به رشتہ تحریر در آورده‌اند.

کتابی که در دست دارید از چهار فصل تشکیل شده است. و مجموعاً آرا و افکار و آثار «دولت محمد آزادی» را بیان و معرفی می‌کنند. در فصل اول به معرفی شخصیت و آثار آزادی با گلچین ایاتی از ابواب چهار گانه او و از زبان فرزند و شاگرد محبوش مخدومقلی و دیگر محققین می‌پروازیم.

در فصل دوم برای درک بهتر افکار و اندیشه‌های آزادی، سیری مختصر به تاریخچه‌ی تشکیل حکومت اسلامی و ضرورت آن بر اساس قرآن و سنت پرداخته و آرا و نظریات برخی از صاحب نظران دینی را نیز آورده‌ایم. البته از طرح افکار و عقاید بعضی از صاحب نظران در زمینه حکومت اسلامی که فرصت و مجال بیشتری را می‌طلیید خود داری شد. مثل: غزالی توسعی، نظام الملک، سید قطب و استاد غنوشی و ... اما در برخی موارد به عنوان تأیید و تکمیل مطلب، از نوشه‌های آن بزرگواران استفاده شد.

در فصل سوم که مهم‌ترین بخش کتاب است با اندیشه‌های بلند آزادی در زمینه ضرورت حکومت و عدالت و وظایف و اخلاقیات حاکم یا سلطان بیشتر و بهتر آشنا می‌شوید. اما فصل چهارم، همانطور که از نامش بر می‌آید معرفی منابع و مأخذی است که آزادی در بیان باب سیرت پادشاهان از آیات، احادیث و حکایات و روایات آنها استفاده نموده است.